

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820010141
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3820010141.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12. augusta 2020 prejednal odvolanie prokurátora v trestnej veci obžalovaného E. F., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom U. P., prechodne bytom B., F.O. č. X/X, t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp.zn. 1T/30/2020 zo dňa 29. apríla 2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný E. F. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), písm. d) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že 1) v čase od 17.00 hodiny do 17.27 hodiny dňa 19. novembra 2019 v byte na adrese F. O. číslo X/X v B., po predchádzajúcom verbálnom konflikte udral otvorenou dlaňou do oblasti tváre poškodenú svoju družku W. V., ktorej vzápätí povedal „Ešte raz mi odpapuľuješ, tak to nerozdýchaš do rána!“ a následne jej začal opäť vulgárne nadávať, pričom jej priložil plynovú pištoľ ku hlave, ktorú však poškodená považovala za pravú a povedal jej „Ešte raz, zabijem ťa!“, na čo W. V. povedala, že zavolá Políciu a obžalovaný jej odpovedal „Kým prídu, zabijem ťa!“, ktoré konanie u poškodenej W. V. vzbudilo dôvodnú obavu o jej život, 2) dňa 19. novembra 2019 v približnom čase od 17.00 hodiny do 17.27 hodiny v byte na adrese F. O. číslo X/X v B., počas slovného konfliktu vyvolaného tým, že poškodená - družka obžalovaného W. V. odmietla dať obžalovanému zásobník do plynovej pištole, ktorú obžalovaný držal v ruke, pristúpil k nej, priložil jej pištoľ ku hlave a povedal jej „Daj mi ten zásobník, lebo ťa zabijem“, na čo poškodená zo strachu telefonicky privolala Políciu.

Bol za to odsúdený podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 5 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), m) Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona (per analogiam) k úhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní päť rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona pre výkon uloženého trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu súd uložil trest prepadnutia vecí a to 1 kus plynová pištoľ so zásobníkom značky ZORAKI, typ M 906, výrobné číslo: XXXXX a 4 kusy nábojov do plynovej pištole 9 mm PA PV. Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor v neprospech obžalovaného E. F.. V písomných dôvodoch uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ustanovenie § 39 ods. 2 Tr.zák.,

keď obžalovanému mimoriadne znížil trest odňatia slobody. Výnimočnosť tohto ustanovenia vyplýva už z jeho názvu, možno jeho použitie odôvodniť okolnosťami skutku, pokiaľ výrazne vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov. U pomerov páchatel'a sa zase vyžadujú také okolnosti, z ktorých je zrejmé, že trest uložený páchatel'ovi v rámci trestnej sadzby by páchatel' pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. Malo by ísť predovšetkým o rodinné a osobné pomery typu starostlivosť o početnú rodinu, väčší počet osôb závislých na páchatel'ovi, vážna choroba páchatel'a a pod... Nie je možné pritom opomenúť závažnosť trestného činu, spôsob jeho spáchania voči poškodenej v prítomnosti detí. O povahe obžalovaného svedčí výpoveď poškodenej, voči ktorej sa uvedeným spôsobom správal bežne. Obžalovaný bol napokon doposiaľ 6 krát súdne trestaný aj za násilnú trestnú činnosť. Rodinné pomery, ktorými súd odôvodnil zníženie trestu obžalovanému neboli dostatočne zdôvodnené. Trest má pôsobiť preventívne na obžalovaného, ale aj na ochranu samotnej poškodenej. Trest nevystihuje charakter skutku, a nie je dostatočný na nápravu páchatel'a. Nevyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, a ani neodradí iných páchatel'ov od páchania trestnej činnosti. Za nedôvodné považuje prokurátor aj uloženie zníženého trestu s poukazom na zmenšenú pričetnosť obžalovaného, keď mu súd prvého stupňa neuložil ani ochranné liečenie. Navrhol preto zrušiť rozsudok vo výroku o treste a uložiť obžalovanému podľa § 189 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/, m/, § 38 ods. 5 a § 41 ods. 1 Tr.zák. nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a trest prepadnutia veci.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátor na dôvodoch odvolania zotrval. Obžalovaný navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný dal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine predmetom preskúmania v odvolacom konaní bol odvolaním prokurátora napadnutý výrok o treste.

K odvolaním prokurátora napadnutému výroku o treste je predovšetkým potrebné uviesť, že odvolací súd sa plne stotožnil s názorom súdu prvého stupňa na hodnotení osoby obžalovaného. Súd prvého stupňa pritom svoj názor na osobu obžalovaného, ale aj na primeraný trest, správne a dostatočne presvedčivo odôvodnil s tým, že jeho vyhlásenie o vine v danej veci zohľadnil v zmysle názoru Najvyššieho súdu SR vyjadreného v stanovisku Tpj 55/2016 zo dňa 27.06.2017.

Súd prvého stupňa pri priznaní poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. postupoval správne, keď obžalovaný svoj skuto priznal a úprimne oľutoval.

Keďže v konaní obžalovaného došlo ku gradácii, kedy sa už dopustil v minulosti obdobného konania, pre ktoré bol následne aj priestupkovo postihnutý, ale aj súdom odsúdený, správne mu súd prvého stupňa priznal dve priťažujúce okolnosti, teda že bol už súdne trestaný a spáchal viac trestných činov.

Odvolací súd sa preto nestotožnil s názorom prokurátora v tom, že uložený mimoriadne znížený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov by bol neprimerane mierny tak, ako túto podmienku pre zrušenie výroku o treste odvolacím súdom vyžaduje ustanovenie § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por.

Odvolací súd nie je takého názoru, že by namietané hodnotenie osoby obžalovaného súdom prvého stupňa, vrátane potrieb jeho prevýchovy, nevyhnutne muselo viesť k uloženiu ešte vyššieho nepodmienečného trestu odňatia slobody. Trestná sadzba u trestného činu podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. je vo výmere štyri roky až desať rokov, pričom s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 5 Tr.zák. upravujúce opätovné spáchanie zločinu bola táto správne u obžalovaného súdom prvého stupňa upravená na 7 rokov a ž 10 rokov.

Ani prokurátorom uvádzaný záujem všeobecnej (generálnej) prevencie nemôže viesť k uloženiu „represívneho“ trestu (ak takýto trest nevyplyva priamo zo zákona) tak, že sa uprednostní táto zložka trestu pred výchovnou zložkou trestu tak, ako to navrhoval prokurátor v odôvodnení svojho odvolania.

Ohľadom okolností na strane obžalovaného je potrebné uviesť, že zo znaleckého posudku na jeho osobu vyplynulo, že obžalovaný síce netrpí duševnou poruchou v pravom slova zmysle, avšak mal v čase skutku o jednu tretinu čiastočne zníženú schopnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania, a o dve tretiny mal pre opilosť zníženú schopnosť ovládať svoje konanie. Hoci je závislý od alkoholu, znalec mu nenavrhol uložiť ochranné liečenie, ktoré by u neho nesplnilo svoj účel. Nemožno teda prisvedčiť argumentom prokurátora o neuložení ochranného liečenia obžalovanému, pokiaľ súd prvého stupňa vychádzal zo záverov znaleckého posudku.

Duševná porucha, ktorá spôsobuje stav nepríčetnosti - teda aj zmenšenej príčetnosti, môže byť jednak dlhotrvajúca alebo prechodná. Duševné poruchy, ktoré najčastejšie môžu viesť k nepríčetnosti - teda aj zmenšenej príčetnosti sú: schizofrénia; chorobné duševné stavy, vývojové opozdenia, slabomyseľnosť a iné. Krátkodobou duševnou poruchou je napr. patologický afekt.

Práve takúto krátkodobú duševnú poruchu si páchatel' môže privodiť požitím návykovej látky, za ktorú sa podľa § 130 ods. 5 Tr. zák. považuje aj alkohol. V tomto ustanovení Trestného zákona je pritom výslovne uvedené, že aj alkohol môže nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, ale aj jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti.

Zatiaľ čo pri stave nepríčetnosti zavinenej požitím alkoholických nápojov (mráкотný stav) je z pohľadu jej vplyvu na trestnú zodpovednosť významné, ako formou zavinenia sa páchatel' dostal do stavu nepríčetnosti (patologická opilosť, nedbanlivostné privodenie krátkodobej duševnej poruchy, privedenie do stavu nepríčetnosti v úmysle spáchať trestný čin). Pri zmenšenej príčetnosti spôsobenej požitím alkoholických nápojov nedbanlivostné privedenie sa do takéhoto stavu nevylučuje možnosť jej vplyvu na výmeru trestu, vrátane možnosti mimoriadneho zníženia trestu.

K tomu senát odvolacieho súdu poukazuje napr. aj na publikované rozhodnutie R 17/1993, z ktorého právnej vety výslovne vyplýva, že stav zmenšenej príčetnosti môže byť spôsobený aj v dôsledku opitosti.

Z prejednávaneho prípadu pritom jednoznačne vyplýva, že spáchaná trestná činnosť ide prakticky výlučne na vrub požitého alkoholu obžalovaným, keď inak nie je hodnotený ako osoba so sklonmi k násilníckemu alebo agresívnemu konaniu. Navyše sa jednalo výlučne o verbálnu agresivitu obžalovaného, teda bolo potrebné vziať do úvahy aj túto okolnosť spáchania skutku.

Z týchto dôvodov sa senát odvolacieho súdu stotožnil s výrokom o treste odňatia slobody v rozsudku súdu prvého stupňa, vrátane použitia ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu. Na výživu obžalovaným sú odkázané 2 maloleté deti, a preto trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, ktorý inak ani nemožno považovať za krátkodobý, zodpovedá aj ustanoveniu § 34 ods. 3 Tr. zák. týkajúceho sa čo najmenšieho vplyvu trestu na rodinu páchatel'a. Uložená sankcia súdom prvého stupňa v podobe trestu odňatia slobody je v dostatočnej miere spôsobilá zabezpečiť aj ochranu spoločnosti, ako na tento účel trestu poukazoval v odvolaní prokurátor.

Z pripojeného spisového materiálu bolo zistené, že v trestnej veci Okresného súdu Prievidza sp.zn. 3T/186/2009 bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia osvedčil. Určitý prevýchovný efekt tohto vykonaného trestu odňatia slobody teda nemožno prihladiť.

Preto správne súd prvého stupňa vyhlásenie obžalovaného o vine premietol do použitia ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie prokurátora za dôvodné, a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.